

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลเวชปฏิบัติและผู้บริหารต่อการปฏิบัติบทบาทด้านการรักษาโรคเบื้องต้น ในโรงพยาบาลชุมชนพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย พยาบาลเวชปฏิบัติจำนวน 109 คน และผู้บริหาร จำนวน 77 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม ถึง มีนาคม พ.ศ. 2552 โดยใช้แบบสอบถามความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้กับผู้มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นของความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาโรคเบื้องต้นของพยาบาลเวชปฏิบัติ $\alpha = 0.98, 0.99$ และผู้บริหาร $\alpha = 0.98, 0.99$

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลเวชปฏิบัติและผู้บริหารมีความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติบทบาทของพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาโรคเบื้องต้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก พยาบาลเวชปฏิบัติและผู้บริหารมีความคาดหวังกับการรับรู้การปฏิบัติบทบาทของพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาโรคเบื้องต้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$ นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าพยาบาลเวชปฏิบัติกับผู้บริหารมีความคาดหวังการปฏิบัติบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาโรคเบื้องต้นโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $.05$ และในส่วนของ การรับรู้พบว่าไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติบทบาทด้านการรักษาโรคเบื้องต้นของพยาบาลเวชปฏิบัติในโรงพยาบาลชุมชน โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้พยาบาลเวชปฏิบัติได้แสดงศักยภาพ ด้วยการมอบหมายงานด้านการรักษาโรคเบื้องต้นให้แก่พยาบาลเวชปฏิบัติ เพื่อให้พยาบาลเวชปฏิบัติสามารถปฏิบัติบทบาทได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติในโรงพยาบาลชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Abstract

This study aimed to investigate and compare the perception and expectations of nurse practitioners and administrators regarding the nurse practitioner's role performance in primary medical care in community hospitals, health region number 2, Ministry of Public Health. Two groups of samples consisted of 109 nurse practitioners and 77 administrators. The data were collected from January to March, 2009. The instruments for collecting the data, role expectation and role perception questionnaire, were validated by three experts. The instruments were piloted by 30 nurse practitioners and 30 administrators with the same aspects as the sample groups, and this resulted in reliability for the questionnaire regarding the expectations and perception of nurse practitioners $\alpha = 0.98, 0.99$ and administrators $\alpha = 0.99, 0.98$.

The findings revealed that nurse practitioners have overall role expectations and role perceptions on their role performance in primary medical care at a high level whereas administrators also have overall role expectations and role perceptions of the nurse practitioner's role performance at a high level. The nurse practitioner's role expectations and role perceptions were significantly different ($p < .05$) which was similar to the administrator's role expectations and role perceptions. Moreover, the result shown that role expectations between nurse practitioners and administrators were not significantly different and role perceptions between the nurse practitioners and administrators were not significantly different as well.

Evidence from this study could lead to a roadmap to enhance the nurse practitioner's role performance in primary medical care. Administrators should provide opportunity to nurse practitioners to express their full potential in primary medical care especially in the context of community hospital.